

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

В.о. ректора ДБТУ

О.В. Москаленко
« 06 » травня 2026 р.

ПРОГРАМА

додакового вступного випробування у формі співбесіди
для здобуття ступеня освіти «доктор філософії»
на основі РВО «магістр» НРК 7

Галузь знань	Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»
Спеціальність	Н1 Агрономія
Освітньо – наукова програма	«Захист і карантин рослин»

Харків 2026

ПРОГРАМА

додаткового вступного випробування у формі співбесіди до аспірантури зі спеціальності Н1 Агрономія в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності

ЕНТОМОЛОГІЯ

Ентомологія (від грец. έντομον, εντόμου — «комаха» та λόγος — «слово», «вчення») — наука, що вивчає комах. Інколи це означення набуває ширшого змісту і охоплює також вивчення інших наземних членистоногих, як-от павукоподібні, прихованощелепні.

Контрольні питання до програми

1. Ентомологія як галузь науки.
2. Морфологія комах.
3. Систематика комах.
4. Біологія комах.
5. Екологія комах.
6. Трофічна спеціалізація комах.
7. Комахи ентомофаги
8. Ряд Прямокрилі
9. Ряд Твердокрилі.
10. Ряд Напівтвердокрилі.
11. Ряд Рівнокрилі хоботні.
12. Ряд Двокрилі.
13. Ряд Перетинчастокрилі.
14. Вплив зовнішнього середовища на розвиток комах.
15. Хвороби комах.

Список рекомендованої літератури

1. Бригадиренко В.В. Основи систематики комах. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2003. 203 с.
2. Ентомологія / за ред. акад. В. П. Федоренка. Київ: Колобіг, 2013. 380 с.
3. Літвінов Б.М. та ін. Практикум із сільськогосподарської ентомології. Київ: Аграр. освіта, 2009. 300 с.
4. Сільськогосподарська ентомологія: підручник / за ред. Б.М. Литвинова, М.Д. Євтушенка. Київ: Вища освіта, 2005. 511 с.
5. Fauna Europaea. Електронний ресурс – Режим доступу: <https://fauna-eu.org/>
6. Global Biodiversity Information Facility. Електронний ресурс – Режим доступу: <https://www.gbif.org/>
7. UkrBIN: Національна мережа інформації з біорізноманіття. Електронний ресурс – Режим доступу: <https://ukrbn.com/>

ФІТОПАТОЛОГІЯ

Фітопатологія — галузь науки, що вивчає етіологію і патогенез хвороб рослин, видовий склад, екологію та біологію патогенів, імунітет рослин до хвороб, теоретичні питання обмеження їх розвитку; наука, що вивчає хворобливі процеси в рослинах, причини, що їх викликають та розробку методів боротьби з ними.

Контрольні питання до програми

1. Фітопатологія як галузь науки.
2. Систематика грибів.
3. Біологія грибів.
4. Екологія грибів.
5. Неінфекційні (непаразитарні) та інфекційні (паразитарні) хвороби
6. Еволюція паразитизму фітопатогенних організмів
7. Динаміка розвитку та поширення інфекційних хвороб
8. Патологічний процес у рослин
9. Відділ Mucormycota (Слизовики)
10. Відділ Plasmodiophoromycota (Плазмодіофорові)
11. Відділ Chytridiomycota (Хитрідіоміцети)
12. Відділ Zygomycota (Зигоміцети)
13. Відділ Ascomycota (Сумчаті гриби, або Аскоміцети)
14. Відділ Basidiomycota (Базидіальні гриби)
15. Відділ Deuteromycota (Дейтеромицети)

Список рекомендованої літератури

1. Вірусні та мікоплазмові хвороби польових культур / Шевченко Ж. П., Хельман Л. В., Недвига О. Є. та ін.; за ред. Ж. П. Шевченко. Київ: Урожай, 1995. 304 с.
2. Загальна фітопатологія: навч. посібник / В.В. Горяїнова, С.В. Станкевич, О.М. Батова, Л.В. Жукова. Житомир: ПП «Рута», 2023. 378 с.
3. Кирик М. М., Піковський М. Й. Патологія насіння сільськогосподарських культур: навч. посібник. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2012. 212 с.
4. Марков І. Л. Практикум із сільськогосподарської фітопатології. Київ: ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2012. 528 с.
5. Марков І. Л. та ін. Сільськогосподарська фітопатологія. Київ: Інтерсервіс, 2017. 573 с.
6. Марютін Ф. М., Білик М. О., Пантелєєв В. К. Фітопатологія. / За ред. проф. Ф. М. Марютіна. Харків: Еспада, 2008. 548 с.
7. Моніторинг хвороб сільськогосподарських культур: навч. посіб. / С.В. Станкевич, В.М. Положенець, Л.В. Немерицька, І.А. Журавська. Житомир: Видавництво «Рута», 2022. 303 с.
8. Патологія насіння сільськогосподарських культур: навч. посібник / Л. В. Жукова, С. В. Станкевич, В. П. Туренко та ін. Житомир: Видавництво «Рута», 2023. 292 с.
9. Пінчук Н. В., Вергелес П. М., Коваленко Т. М., Окрушко С. Є. Загальна фітопатологія: навч. посіб. / За ред. Н. В. Пінчук. Вінниця, 2018. 272 с.
10. Термінологічний словник з фітопатології / С.В. Станкевич, Л. В. Жукова, В. В. Горяїнова, О. М. Батова. Житомир: Видавництво «Рута», 2022. 56 с.
11. Термінологічний словник-довідник з фітопатології: навч. посібник / С.В. Станкевич, В.М. Положенець, М.М. Фурдига та ін. Житомир: Видавництво «Рута», 2023. 120 с.
12. Цилюрик А. В., Шевченко С. В. Лісова фітопатологія. Практикум. Корсунь-Шевченківський: Поліграфічний центр «Ірена», 1999. 203 с.

ДОДАТКИ

Зразок «Екзаменаційний білет»

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії,
в.о. ректора ДБТУ

_____ О.В.Москаленко
« _____ » _____ 2026 р.

Ступінь вищої освіти Доктор філософії
Спеціальність Н1 «Агрономія»
Освітня програма Захист і карантин рослин

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Систематика грибів.
2. Ентомологія як галузь науки.
3. Морфологія комах.

Розробив голова фахової атестаційної комісії доктор с.-г. наук, професор кафедри зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова, професор В. П. Туренко